

Hodowla twórcza porzeczki czarnej (*Ribes nigrum* L.) z uwzględnieniem jakości owoców

prof. dr hab. S. Pluta, dr hab. M. Mieszczakowska-Frać, prof. IO, dr inż. Ł. Seliga,
Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy
w Skierniewicach

Konferencja Naukowa „Wyzwania Współczesnego Ogrodnictwa”
Jubileusz 55-lecia Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, 4-6 czerwca 2025 r.

Hodowla porzeczki czarnej w Instytucie Ogrodnictwa - PIB

**ZAKŁAD HODOWLI
ROŚLIN
OGRODNICZYCH
(od 2.04. 2014 r.)**

**PRACOWNIA GENETYKI
I HODOWLI ROŚLIN
SADOWNICZYCH,
(w tym Laboratorium
Niekonwencjonalnych
Metod Hodowli**

**PRACOWNIA GENETYKI
I HODOWLI ROŚLIN
WARZYWNYCH**

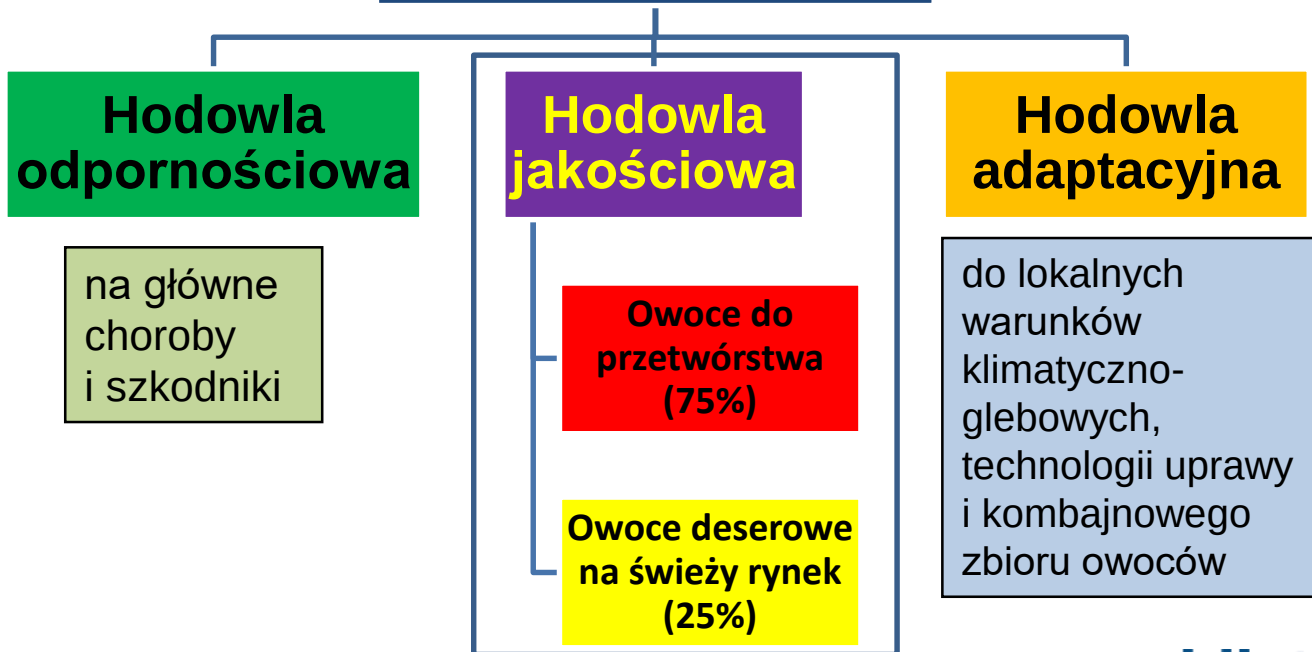
HODOWLA PORZECZKI CZARNEJ -1986

75% - przetwórstwo i zamrażalnictwo (zbiór kombajnowy)
25% - deserowe – świeży rynek (ręczny zbiór)

Kierunki hodowli porzeczki czarnej

Kierunki hodowli

Odmiany wyhodowane w IO – PIB w Skierniewicach

KRAJOWY REJESTR ODMIAN COBORU w SŁUPI WIELKIEJ

2000

2010

2005

OCHRONA PRAWNA NA TERYTORIUM CAŁEJ UE DO 2025/30

Odmiany wyhodowane w IO w Skierniewicach

KRAJOWY REJESTR ODMIAN COBORU w SŁUPI WIELKIEJ

2014

2019

OCHRONA PRAWNA NA TERYTORIUM CAŁEJ UE DO 2039/44

WYNIKI

Doświadczenie Wdrożeniowe

Zakład Hodowli Roślin Ogrodniczych

2016-2022

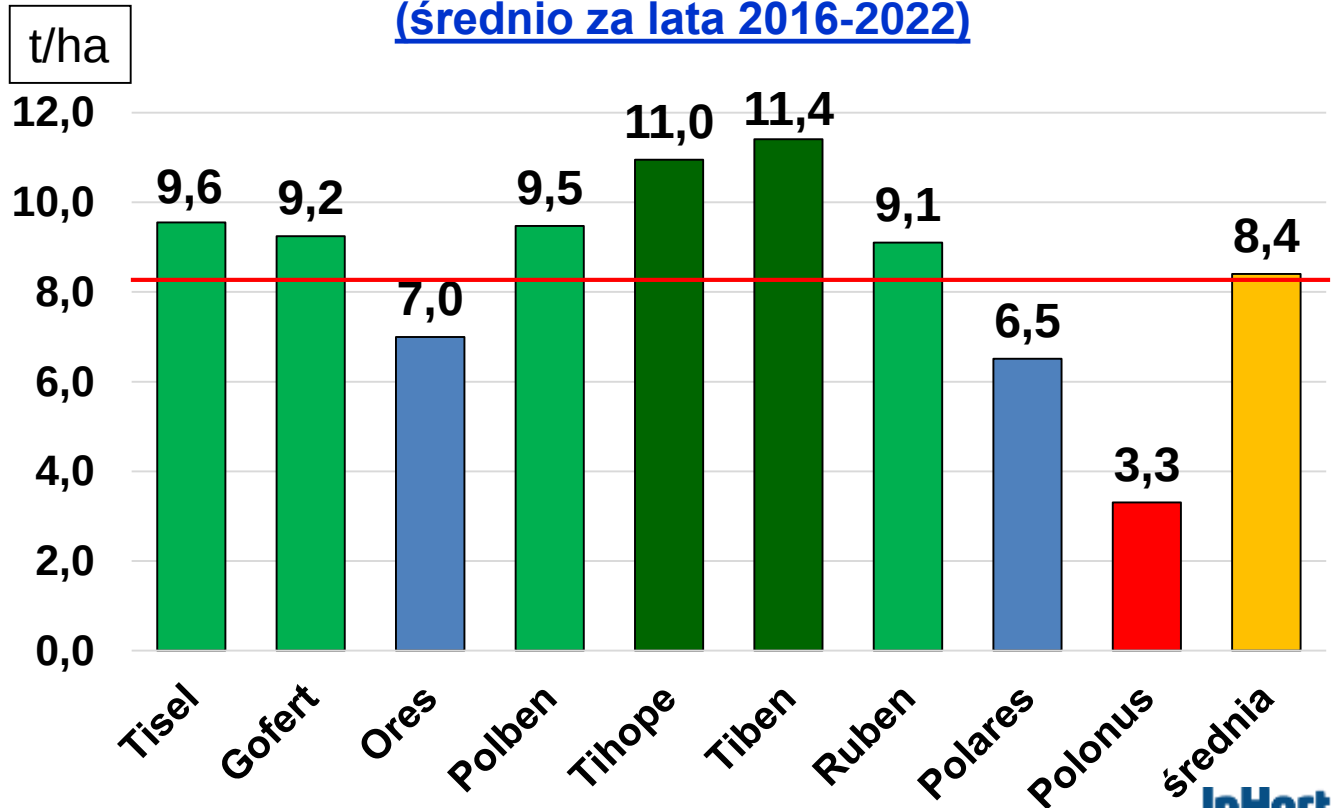
Sad Doświadczalny w Dąbrowicach

PLON OWOCÓW [t/ha]

(SD Dąbrowice, wg terminu dojrzewania)

Doświadczenie wdrożeniowe - założone wiosną 2014 r.

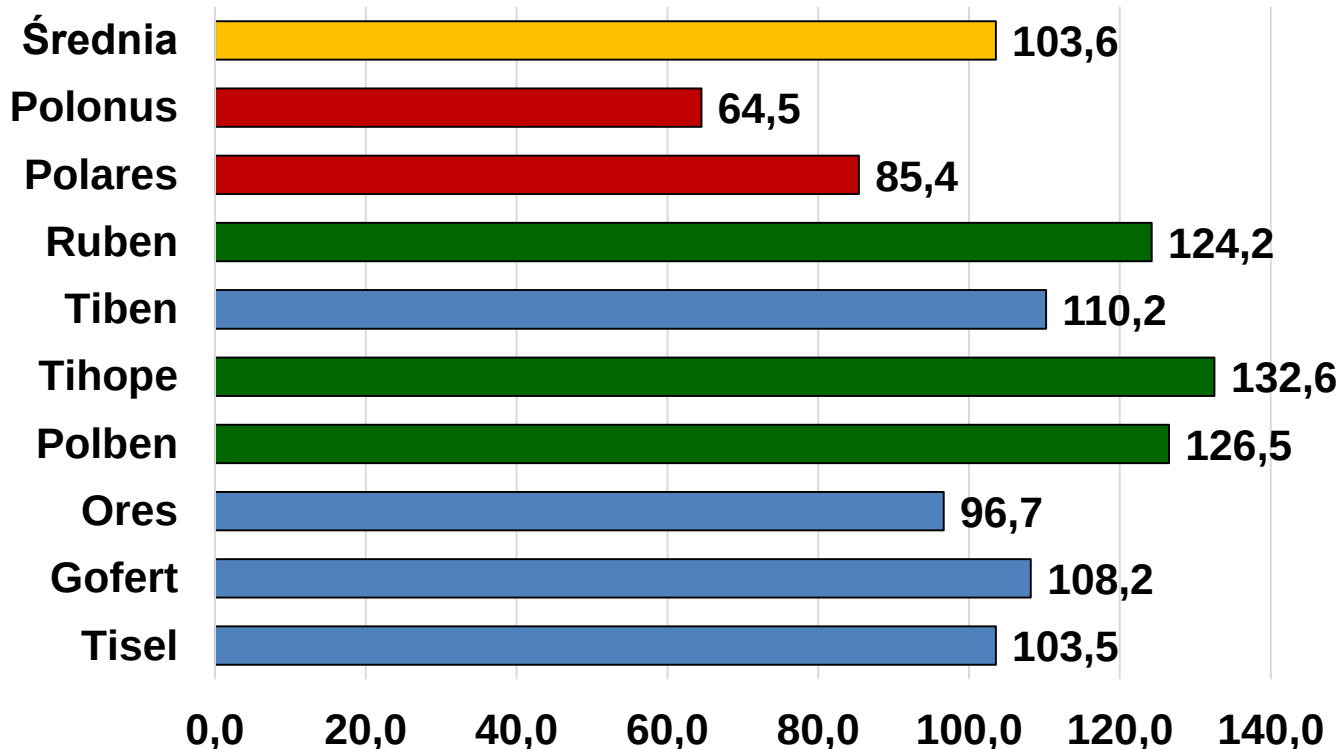
(średnio za lata 2016-2022)

WIELKOŚĆ OWOCÓW [masa 100 jagód w g]

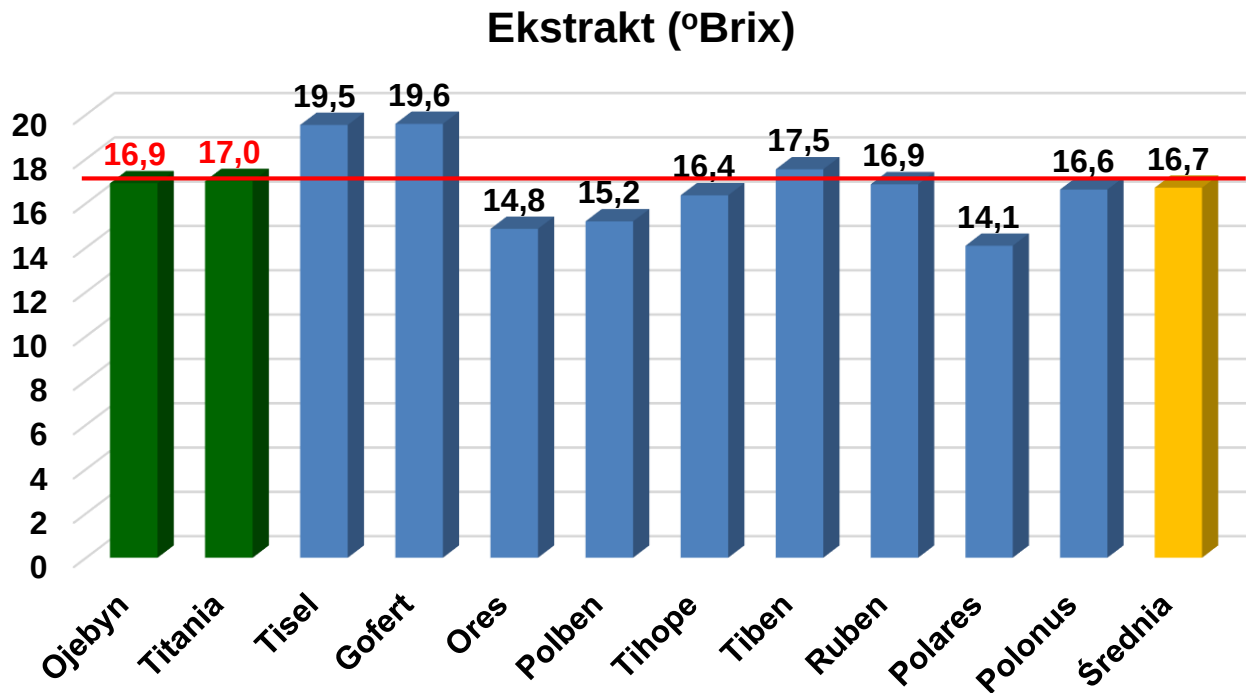
(SD Dąbrowice, **średnie za lata 2016-2022**

Doświadczenie wdrożeniowe - założone wiosną 2014 r.

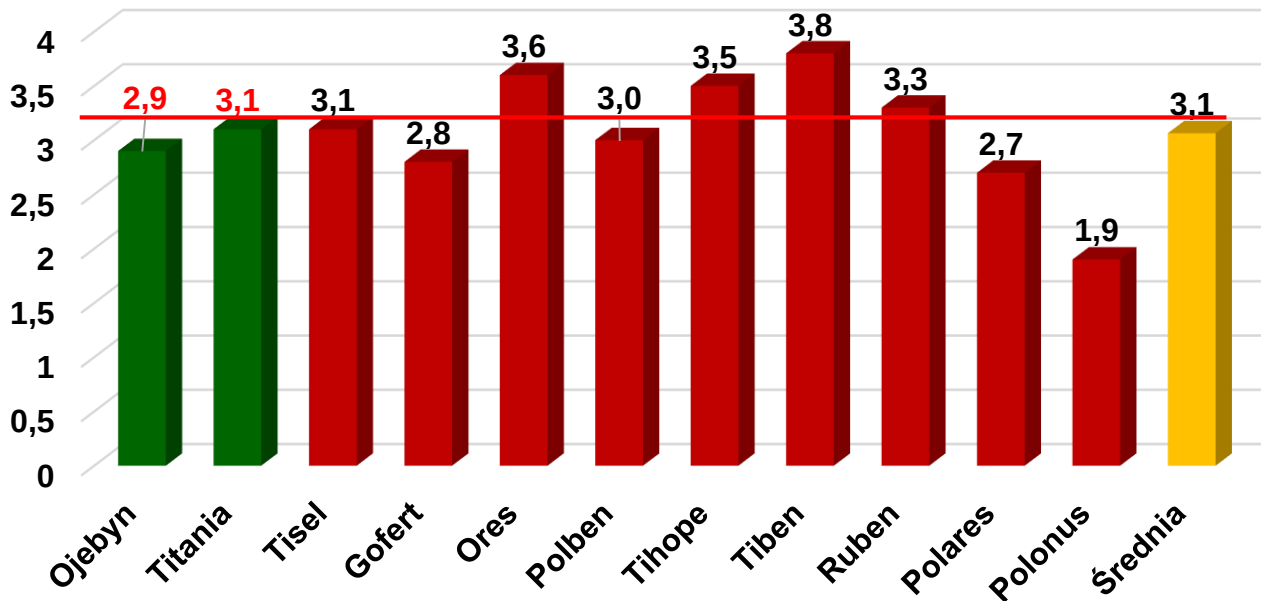
WYNIKI
analiz owoców
Zakład Przechowalnictwa
i Przetwórstwa Owoców i Warzyw
2009-2012 i 2016-2024

Zawartość substancji rozpuszczalnych (średnie **2009-2012** i **2016-2024**)

Zawartość kwasowości miareczkowej (średnie 2009-2012 i 2016-2024)

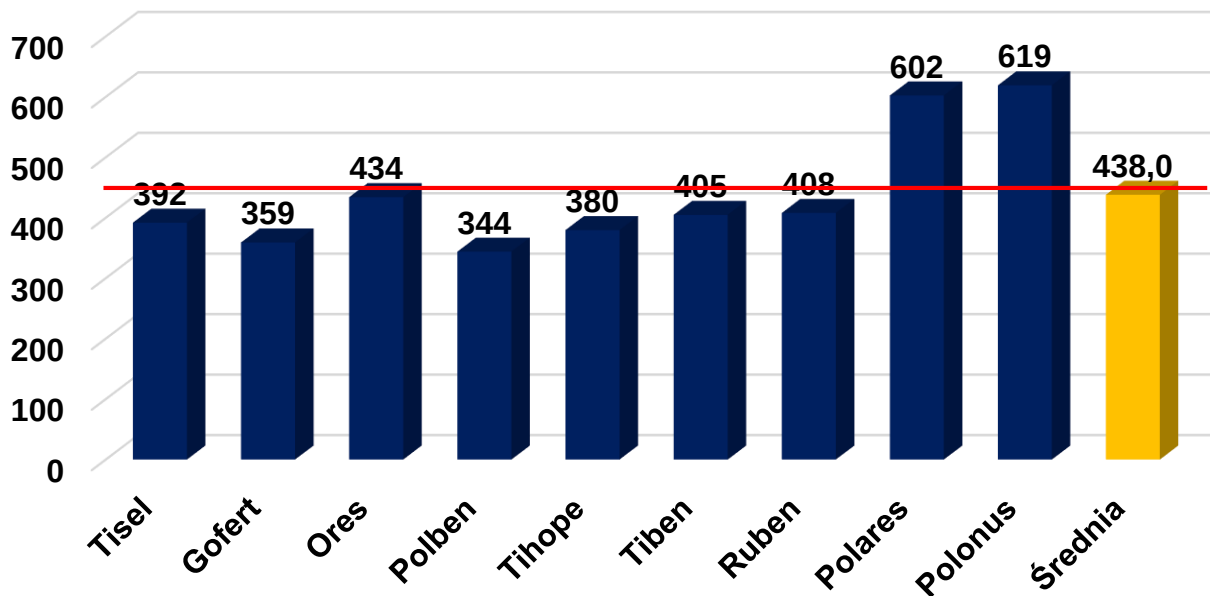
Kwasowość (%)

Zawartość polifenoli ogółem

(średnie 2016-2024)

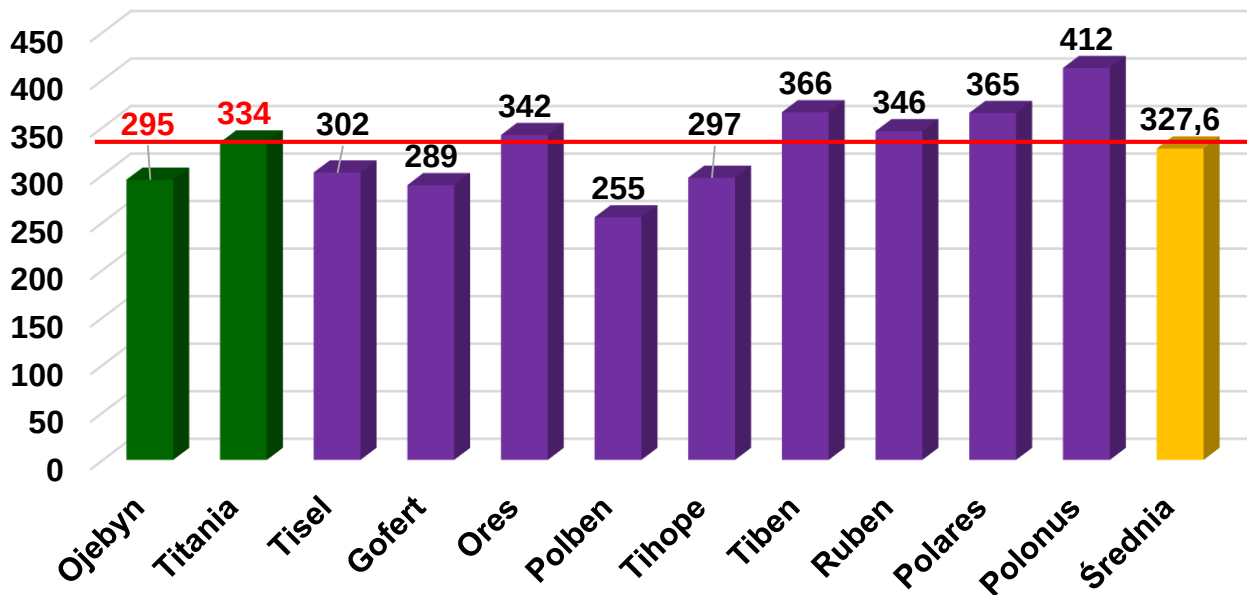
Polifenole ogółem (mg/100g)

Zawartość antocyjanów ogółem

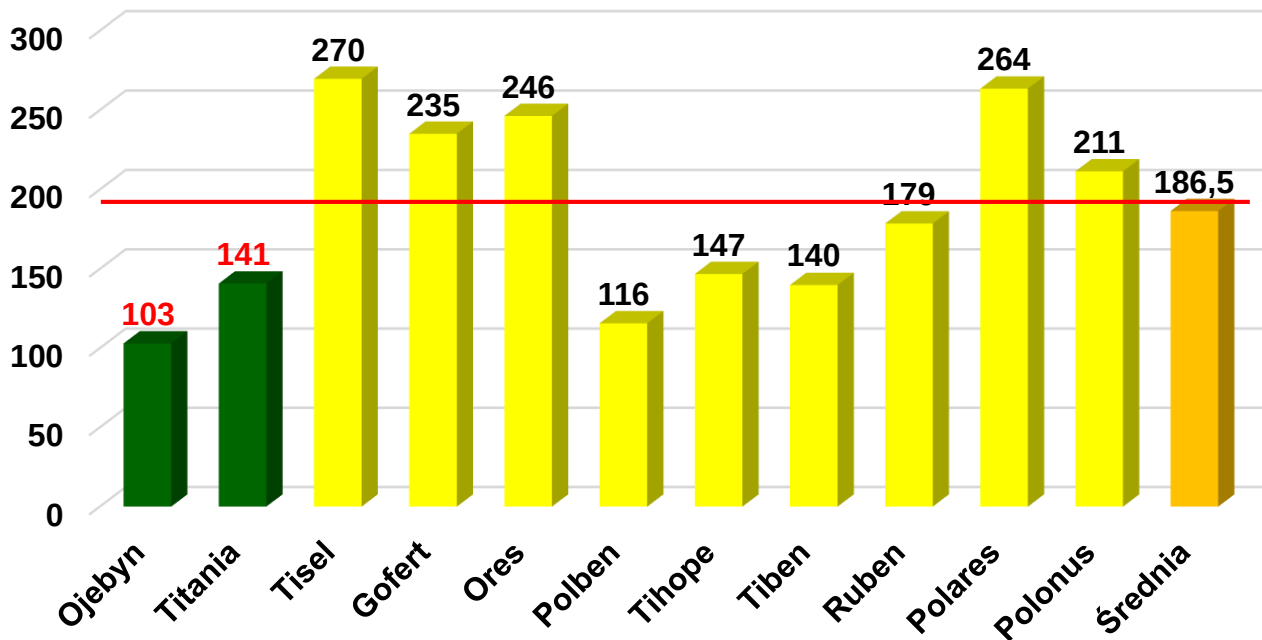
(średnie 2009-2012 i 2016-2024)

Antocyjany (mg/100 g)

Zawartość kwasu askorbinowego (średnie 2009-2012 i 2016-2024)

Kwas askorbinowy (mg/100 g)

Parametry fizykochemiczne owoców odmian porzeczek czarnej (średnie 2009-2012 i 2016-2022)

Odmiana	Ekstrakt (°Brix)	Kwasowość (%)	Związki fenole ogółem (mg/100g)	Antocyjany ogółem (mg/100 g)	Kwas askorbinowy (mg/100 g)
<i>Ojebyn</i>	16,9	2,9	-	295	103
<i>Titania</i>	16,9	3,1	-	334	141
Tisel	19,5	3,1	392	302	270
Gofert	19,6	2,8	359	289	235
Ores	14,8	3,7	434	342	246
Polben	15,2	3,2	344	255	116
Tihope	16,4	3,5	380	297	147
Tiben	17,5	3,9	405	366	140
Ruben	16,9	3,3	408	346	179
Polares	14,1	2,6	602	365	264
Polonus	16,6	2,0	619	412	211
<i>Średnia</i>	16,8	3,1	415	328	186

Podsumowanie:

1. Odmiany hodowli IO – PIB (**'Tisel'**, **'Ruben'**, **'Gofert'**, **'Tihope'**, **'Tiben'** i **'Polben'**) potwierdziły wysoką wartość produkcyjną w doświadczeniu wdrożeniowym ocenianym w latach 2016-2022, w warunkach centralnej Polski.
2. Odmiany **'Ruben'**, **'Tihope'** i **'Polben'** wytwarzają duże owoce, o średniej lub wysokiej zawartości ekstraktu, kwasowości i kwasu askorbinowego (wit. C), nadają się do mrożenia (IQF).
3. Wartościowe dla przetwórstwa to odmiany: **'Tiben'** (wysoka zawartość ekstraktu i wysoka kwasowość) oraz **'Tisel'** (bardzo wysoka zawartość ekstraktu i zasobność w kwas askorbinowy) - są przydatne do produkcji zagęszczonych soków (koncentratu porzeczkowego).
4. Pod względem właściwości bioaktywnych (wysoka zawartość związków fenolowych, w tym antocyjanów) najwyższy potencjał wykazują odmiany **'Polonus'** oraz **'Polares'**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

*Badania przeprowadzono w ramach dotacji celowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, **Zadanie 3.7:** „Wytworzenie materiałów wyjściowych porzeczkii czarnej o deserowej jakości owoców, przydatnych do uprawy szpalerowej i odpornych na wielkopąkowca porzeczkowego oraz choroby liści i pędów”.*